

dets ydre Udformning, vil jeg først have Lov til at gøre nogle Bemærkninger om Landstinget. Det glæder mig, at det formelt set bygges paa en Maade, som er parallel med Juni-Grundloven og, kan jeg sige, med det radikale Venstres Forslag af 1909. Hvad jeg dog særlig glæder mig over, er, at man efter min Mening har haft en heldig Haand til at lade hver enkelt Vælger gøre en stærk Indsats i det offentlige Liv. For det første, er jo her det urimelige Forhold udelukket, at store og smaa Kommuner betyder lige meget. For Fremtiden er det Antallet af Beboere i Kommunerne, der er afgørende. Det vil sige, at Valgretten til Landstinget for Fremtiden bliver ganske anderledes lige end før. Til lige er der aabnet Mulighed for, at den enkelte Vælger ved Hjælp af den Andræske Metode kan stemme paa hvem, han vil, f. Eks. paa en lokal Kandidat, uden at han derved udsætter sig for i sidste Omgang at skade sit eget Parti; for hvis de Stemmer, han skaffer til Veje for sin specielle Kandidat, ikke skulde vise sig i Stand til at skaffe hans Mand valgt, vil det i Kraft af Overføringsstemmerne være muligt, at hans Parti i sidste Omgang kan faa Gavn netop af disse samme Stemmer. Her kommer det frem, som i en anden Sammenhæng blev nævnt af det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds, at intet Stemmespild finder Sted i det Øjeblik, Valgmændene vælger Landstingsmænd. Jeg anser dette for en saa vigtig Fordel ved det foreliggende Lovforslag, at jeg vil sige i Modsætning til eller maaske som Supplering af den højtærede Indenrigsministers Udtalelser, at det er ikke blot den historiske Betragtning af Andræ, som gør, at jeg er glad ved, at denne Metode anvendes, men det er lige saa meget dette, at der her virkelig for en Gangs Skyld aabnes den enkelte Vælger Adgang til ved Valgmandsvalgene at gøre den mest personlige Indsats for at skaffe sin Kandidat valgt. For øvrigt forekommer det mig, at hele den praktiske Ordning af dette Landstingsvalg gennemgaaende er vellykket. Vælgerne kommer jo til at staa paa nogenlunde samme Maade som nu. Naar bortses fra de saakaldte højstbeskattede Vælgere mærker Vælgerne ikke nogen væsentlig Forandring fra den Maade, hvorpaa Landstingsvalgene nu foregaar, og der er altsaa en forholdsvis ubrudt Linie.

Der er et enkelt Punkt, hvorpaa der

kunde blive nogen Vanskelighed. Spørgsmaalet er allerede nævnt af det ærede Medlem fra Skelskør (R. Andersen) og angaar Valgmandsforsamlingernes Størrelse. Der er ikke Tvivl om, at de efter den paatænkte Kredsinddeling vil blive paa 800—900 Mennesker ude i Landet, og at de vel nok kan gaa op til 14—1600 her i København, og det kan ikke nægtes, at dette kan medføre nogen Vanskelighed, naar man skal anvende den Andræske Metode. Jeg vil dog være tilbøjelig til at tro, at Optællingen ikke vil være uoverkommelig langvarig, men jeg erkender, at her er et Punkt, man maa tage under Overvejelse. Det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds foreslog forskellige Udveje; maaske kan man ved fælles Hjælp finde en Løsning af dette rent tekniske Spørgsmaal.

Med Hensyn til Folketinget kunde der i og for sig være ikke saa faa Enkeltheder at nævne. Jeg skal dog ikke fordybe mig i dem, det ærede Medlem fra Skelskør har fremdraget forskellige Ting. Jeg er maaske enig med ham i nogle, og uenig med ham i andre, men jeg tror, at det er Ting, hvis Behandling nærmest hører hjemme i Udvalget. Dog vil jeg pege paa en Bestemmelse, hvorpaa jeg synes, der er lagt ringe Vægt. Det fastslaaes, at København kun skal have 25 Folketingsmandater. Antallet fikseres. Naturligvis kan Valgloven forandres, men det kan ikke nægtes, at denne Bestemmelse betyder en Tendens i Retning af, at medens det øvrige Lands Befolkningstilvækst rimeligvis faar Adgang til at gøre sig gældende, lægges der her et Baand, som vistnok vil kunne komme til at forurette Beboerne. Vil man sige: Ja, men tidligere har København haft for meget at sige, nu er det rimeligt, at der finder en Afbalancering Sted, synes jeg, man maa svare, at det gode er at komme til den størst mulige Retfærdighed. Jeg har ikke villet undlade at pege paa dette Forhold, men jeg nærer ikke den Illusion, at det skulde blive ændret. Jeg vil heller ikke skjule, at der er en ganske overordentlig Forskel i Kredsenes Størrelse. Der er Kredse i København paa 32,000 Indbyggere og Kredse som Lejre og Ærø paa ikke mere end 12,000 Indbyggere. Der er altsaa ogsaa paa dette Punkt nogen Kritik at øve, men jeg antager, at de fleste dog vil resignere i saa Henseende.

Der kunde ogsaa være Grund til at tale om det store Spørgsmaal: De 120 Enmandskredse og de 20 Suppleringsman-